

Základní škola T. G. Masaryka a Mateřská škola,
Hovorany, příspěvková organizace
696 12, Hovorany 594

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM pro předškolní vzdělávání

ŠKOLNÍ ROKY 2023 - 2026

Název: „*Dělejme malé věci s velkou chutí.*“

Zpracován na základě studia Rámcového programu pro předškolní vzdělávání, Manuálu RVP,
Projednán na pedagogické radě: 30.8.2023
Časové vymezení plnění ŠVP: 3 roky

Č.j. : ZŠ – Ho 202/2023

OBSAH

str. 2

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE O ŠKOLE	3
2. OBECNÁ CHARAKTERISTIKA ŠKOLY	3
3. PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ	4
4. ORGANIZACE VZDĚLÁVÁNÍ	7
5. CHARAKTERISTIKA VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU	9
6. VZDĚLÁVACÍ OBSAH	14
7. EVALUAČNÍ SYSTÉM	26

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE ŠKOLE

Adresa: Základní škola T. G. Masaryka a Mateřská škola,
Hovorany, příspěvková organizace
www.zshovorany.cz

Zřizovatel: obec Hovorany
Ředitelka školy: Mgr. Kateřina Riedlová
Zástupkyně ředitelky pro MŠ: Zuzana Grmolcová

Typ mateřské školy: celodenní
Počet tříd: 4
Kapacita: 100 dětí
Provozní doba: 6:30 – 16:00

Zřizovací listina je ze dne 1. 1. 2003

2. OBECNÁ CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Naše mateřská škola byla postavena v roce 1965 na jednom z nejvyšších míst nad obcí Hovorany, vedle základní školy. K MŠ patří v současné době také školní jídelna, která zabezpečuje stravování pro děti z MŠ, ZŠ a cizí strávníky. Školní jídelna má kapacitu 500 jídel.

Od 1. 1. 2003 je součástí právního subjektu Základní škola T. G. Masaryka Hovorany.

Její umístění nám umožňuje neustále pozorovat proměny místní krajiny, seznamovat děti se životem na vesnici, tradicemi a vinohradnictvím, které k našemu kraji neodmyslitelně patří, a tím u dětí pěstovat kladný vztah k místu, ve kterém žijí.

Budova je propojena s budovou ZŠ prosklenou chodbou, což usnadňuje orientaci při procházení do tělocvičen, hudebního sálu a ostatních prostor základní školy.

Ve školním roce 2009/2010 jsme se podíleli na projektu Rekonstrukce a vybavení budovy mateřské školy v areálu ZŠ T. G. Masaryka a MŠ Hovorany z prioritní oblasti 3 – Rozvoj lidských zdrojů – tzv. Norské fondy. Vnitřní vybavení školy je postupně modernizováno. Byla pořízena do každé třídy nová výpočetní technika a dvě třídy jsou vybaveny interaktivní tabulí. Pro rozvoj bádání a experimentování je dětem k dispozici plně vybavený polytechnický kufr a pracovní ponk.

Velkou pozornost klademe také na rozvoj tělesných aktivit. Pravidelně využíváme tělocvičny a sportovní hřiště v ZŠ. Krajina a prostředí, které obklopují naši školu, je využívána k častým tematickým vycházkám.

Děti jsou rozděleny do čtyř tříd. Pedagogický sbor se nyní skládá z osmi pedagogů, tří asistentů pedagoga a školního asistenta. Další kolektiv tvoří dva provozní zaměstnanci a šest zaměstnanců školní kuchyně.

V současné době navštěvují naši MŠ děti se speciálními vzdělávacími potřebami. Byly jim vytvořeny vhodné podmínky pro jejich další rozvoj. Bezpečný dohled a individuální přístup zajišťují spolu s pedagogem také asistenti pedagoga. S dětmi se pracuje podle doporučení specializovaných pracovišť a na základě jejich doporučení je pro ně vypracován individuální plán.

Pedagogický kolektiv se aktivně zapojuje do dalšího vzdělávání. Ve školním roce 2021-2022 jsme začali využívat pedagogickou diagnostiku iSophi, která je určena pro práci učitele s dítětem.

Zásadním benefitem nástroje je předcházení rizikům školní nezralosti předškolních dětí a následně odkladu školní docházky. Práce s propracovaným diagnostickým nástrojem

výrazně pomáhá vytvořit a stanovit dlouhodobý podpůrný vzdělávací plán pro dítě, posílit jeho aktuálně slabé stránky a zároveň podporovat jeho přednosti.

Hlavními výhodami nástroje jsou jednoduchost používání, uživatelská pohodlnost a přehledné výstupy.

V současné době se naši pedagogové účastní projektů z výzvy Podpora škol – **Šablony III. pro MŠ a ZŠ.**

Naše škola se zaměřuje na podporu přirozeného rozvoje řeči u dětí. V minulém roce absolvovali tři pedagogové kurz primární logopedické prevence. V současné době jsou ve třech třídách proškolené logopedické asistentky, které poskytují všem dětem logopedickou péči.

Zvýšenou péči poskytují dětem, které prošly vyšetřením odborného logopeda z SPC Brno. Veškeré snažení zaměstnanců školy směřuje k tomu, aby děti, které navštěvují naši MŠ, byly šťastné a spokojené.

3. PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

Věcné podmínky

Naše mateřská škola má 4 třídy, které jsou prostorné a prosvětlené.

- Byly pořízeny pomůcky, které podporují experimentování a bádání dětí – mikroskop, lupy, kádinky, svítící tabulka, včelky, pěstitelský koutek, aj.
- Třídy jsou vybaveny hračkami a pomůckami tak, aby rozvíjely osobnost dítěte a byly pro děti dostupné. Ve třídě jsou stanovena pravidla pro jejich využívání pedagogy i dětmi.
- K příznivému prostředí ovlivňující klima přispívá stále se obměňující se výzdoba v MŠ, na které se děti podílejí.
- Součástí prostor MŠ je také zahrada, která je vybavena a přizpůsobena pro herní a pohybové aktivity dětí. Současně děti využívají velké školní hřiště, kde mají k dispozici kola, koloběžky, míče a jiné pomůcky podporující pohybové aktivity dětí.
- Všechny vnitřní i venkovní prostory splňují bezpečnostní a hygienické normy dle platných předpisů.
- Byl doplněn nábytek do šaten dětí.
- Byla pořízena nová interaktivní tabule, notebooky, tablety.
- Ve dvou třídách jsou opotřebované dětské lehátka.
- Chybí zázemí pro pedagogy a prostor pro nejrůznější individuální činnosti s dětmi.

Závěry:

- Spolupracovat se zřizovatelem na projektu výstavby nového zázemí pro pedagogy a prostoru pro nejrůznější individuální činnosti s dětmi.
- Pořídit nová dětská lehátka.

Životospráva

- Dětem je poskytována plnohodnotná a vyvážená strava. Jídelníček je sestavován na základě zásad zdravé výživy a mezi jednotlivými jídly jsou dodržovány tříhodinové intervaly. Klademe důraz na zdravý životní styl a na samostatné rozhodování, kdy děti do jídla nenutíme.

- Děti si přináší v lahvích pitný režim, který je jim po celý den k dispozici a je podle jejich potřeby doplňován. Během dne dostávají ke každému jídlu ovocné, bylinkové čaje a vodu.
- Je zajištěn pravidelný denní rytmus a řád, který je však současně natolik flexibilní, aby umožňoval v průběhu dne přizpůsobit organizaci činnosti potřebám a aktuálním situacím.
- Děti navštěvují tělocvičnu ZŠ a využívají školní hřiště.
- Děti jsou vedeny k samostatnosti, chystají si příbory, ubrousky a starší děti si natírají pomazánky. Po jídle po sobě uklidí.
- Děti jsou každodenně a dostatečně dlouho venku, program činností je přizpůsobován okamžité kvalitě ovzduší.
- Děti mají dostatek volného pohybu na školní zahradě, školním hřišti, ale i v interiéru mateřské školy.

Závěry:

- Zaměřit se na dodržování hygienických a stravovacích návyků dětí.

Psychosociální podmínky

- Adaptaci organizujeme způsobem, který odpovídá individuálním potřebám dítěte.
- Všechny děti mají rovnocenné postavení, žádné z nich není zvýhodňováno ani znevýhodňováno. Nepřipouštíme jakékoliv projevy nerovností, podceňování a zesměšňování.
- Volnost a svoboda dětí je vyvážena nezbytnou mírou dodržování potřebného řádu. Děti se učí pravidlům soužití. Dětem se dostává jasných a srozumitelných pokynů.
- Dětem se dostává jasných a srozumitelných pokynů. Třída je pro děti kamarádkým společenstvím, v němž jsou zpravidla rády.
- Vzdělávací nabídka odpovídá mentalitě dítěte předškolního věku a potřebám jeho života. Je dítěti tematicky blízká, pochopitelná a přiměřeně náročná.
- Učitelky dostatečně oceňují a vyhodnocují konkrétní projevy a výkony dětí.
- Snažíme se o spolupráci ke všem zúčastněným skupinám – zaměstnanci MŠ – rodiče – děti.
- Ve vztazích mezi dospělými a dětmi je patrná důvěra a podpora.

Závěry:

- Ve vzdělávací nabídce více počítat s aktivní spoluúčástí a samostatným rozhodováním dítěte.

Organizace

- Pravidelný denní řád je dle potřeb přizpůsobován měnícím se okolnostem, aktivitám i činnostem dětí.
- Učitelé se plně věnují dětem a jejich vzdělávání.
- Nejsou překračovány stanovené počty dětí ve třídách.
- V integrovaných blocích jsou činnosti navrhovány tak, aby v nich byly zastoupeny individuální, skupinové i frontální činnosti.
- Aktivity jsou plánovány tak, aby respektovaly individuální tempo dětí a vycházely z potřeb a zájmů dětí a jsou pro ně vytvořeny vhodné materiální podmínky.

- Uspořádání činností a jejich sled vymezujeme pouze rámcově, dodržujeme odpovídající interval mezi jídly, máme stanovenou dostatečnou dobu dopoledního pobytu venku, který je regulován pouze v době nepříznivého počasí. Doba odpočinku je přizpůsobena individuálním potřebám dětí – spánek, odpočinek na lůžku, klidové činnosti.
- Denní program je vyvážený, děti mají dostatek času i prostoru pro spontánní hru, aby ji mohly dokončit nebo v ní pokračovat.
- Dbáme na potřebě soukromí dětí při potřebě neúčastnit se společných činností, stejně tak i soukromí při osobní hygieně.

Závěry:

- Zařazovat pravidelně (několikrát v týdnu) řízené zdravotní pohybové aktivity.

Řízení mateřské školy

- Povinnosti, pravomoci a úkoly všech pracovníků jsou dány pracovními náplněmi a kompetencemi. Zaměstnanci se podílejí na řízení školy prostřednictvím přidělených kompetencí a spoluúčastí na vytvoření školního vzdělávacího programu.
- Vzhledem k velikosti školy zástupkyně ředitelky pro MŠ komunikuje se všemi zaměstnanci školy každý den osobně, nejzávažnější záležitosti jsou řešeny s ředitelkou školy bez prodlevy.
- Pravidelné rady pedagogických pracovníků probíhají minimálně 4x ročně, častější jsou však mimořádné rady. Provozní rady s ostatními pracovníky školy probíhají 1x ročně, mimořádné dle aktuální situace i častěji.
- Rodičům jsou předávány informace písemně do zpráv v Digiškolce, e-maily, na webových stránkách, ústně při příchodu a rozcházení dětí, na konzultačních hodinách.
- Mateřská škola spolupracuje se zřizovatelem a dalšími orgány státní správy a samosprávy, s nejbližší základní školou, popřípadě i jinými organizacemi v místě mateřské školy a s odborníky poskytujícími pomoc zejména při řešení individuálních výchovných a vzdělávacích problémů dětí.

Závěry:

- Vytvořit funkční vnitřní informační systém (rychlé zprávy do e- mailu, WhatsAppu, také písemně na šatnu učitelek).

Personální a pedagogické zajištění

- Všichni pedagogové jsou kvalifikovanými učitelkami MŠ (mají odpovídající vzdělání).
- Pedagogičtí pracovníci se sebevzdělávají, ke svému dalšímu vzdělávání přistupují aktivně. Jsou zapojeni do Šablon III., účastní se školení a webinářů, další tři pedagogové získali osvědčení logopedického asistenta.
- Ve třech třídách je zajištěna odborná logopedická péče.
- Pracovní doby pedagogů jsou organizovány takovým způsobem, aby byla vždy zajištěna optimální pedagogická péče o děti.
- Pedagogický sbor, resp. pracovní tým funguje na základě jasně vymezených a společně vytvořených pravidel.
- Zaměstnanci jednájí, chovají se a pracují profesionálním způsobem.

Závěry:

- Specializované služby, jako je logopedie, rehabilitace či jiná péče o děti se speciálními vzdělávacími potřebami, ke kterým předškolní pedagog sám není dostatečně kompetentní, zajišťuje ve spolupráci s příslušnými odborníky (speciálními pedagogy, školními či poradenskými psychology, lékaři, rehabilitačními pracovníky aj.).

Spoluúčast rodičů

- Mezi rodiči a pedagogy se snažíme o vzájemnou důvěru a spolupráci v nejlepším zájmu dítěte.
- Zákonným zástupcům je nabízena také odborná pomoc ohledně výchovy a vzdělávání jejich dítěte. Jsou informováni o vzdělávací nabídce, prospívání dětí, o individuálních pokrocích v rozvoji.
- Mateřská škola se snaží pomáhat rodičům v péči o dítě a nabízí poradenský servis i nejrůznější osvětové aktivity v otázkách výchovy a vzdělání dítěte předškolního věku (přednáška o školní zralosti, grafomotorice, logopedii, konzultace v rámci logopedické prevence).

Závěry:

- Rodiče mají možnost podílet se na dění v mateřské škole, účastnit se různých programů (Uspávání zahrady, Vánoční těšení aj.).
- Pokusit se o jejich aktivní zapojení do akcí školy.

4. ORGANIZACE VZDĚLÁVÁNÍ

Organizační zajištění chodu mateřské školy je v souladu s Rámcovým vzdělávacím programem pro předškolní vzdělávání.

Děti jsou přijímány k předškolnímu vzdělávání na základě „Kritérií přijetí“ dle platné legislativy (odpovědná osoba – ředitelka školy). Zápis pro následující školní rok probíhá v předem stanoveném termínu (zveřejnění na webových stránkách školy, v místním hlášení rozhlasu a sociální síti zřizovatele).

Děti jsou rozděleny do čtyř tříd. Třídy jsou většinou věkově částečně smíšené. Do třídy Berušek jsou zpravidla zařazovány děti mladší tří let. V jednotlivých třídách je počet dětí stanoven s přihlédnutím na aktuální podmínky v souladu s platnými právními předpisy. Na základě doporučení Speciálně pedagogického centra nebo Pedagogicko-psychologické poradny jsou přijímány i děti se speciálními vzdělávacími potřebami.

Rámcové uspořádání dne pro děti ze tříd Motýlků, Sluníček a Rybiček je následující:

6:30 – 9:15 scházení dětí, ranní hry dle volby dětí, pohybové aktivity, ranní cvičení, řízené i spontánní činnosti s dětmi (skupinové, frontální, individuální), aktivity zaměřené na výchovu a vzdělávání dětí, navození tématu, logopedické chvílky, individuální svačina

9:15 – 11:45 didakticky zacílené činnosti

(záměrné i spontánní učení) ve skupinkách, individuálně,
příprava na pobyt venku, pobyt venku, při kterém probíhají řízené činnosti
a aktivity, volný pohyb, hra
(v případě nepříznivého počasí pokračují řízené činnosti a aktivity zaměřené
na výchovu a vzdělávání ve třídě)

11:45 – 14:00 oběd, odpočinek dětí, klidové činnosti (respektování indiv. potřeb dítěte),
indiv. práce s dětmi s nižší potřebou spánku

14:00 – 16:00 odpolední svačina, spontánní hry, individuální činnosti s dětmi, volné
spontánní aktivity dětí, logopedické chvílky, pobyt na zahradě

Rámcové uspořádání dne pro děti ze třídy, která je určena pro dvouleté až tříleté, pokud je
třída v provozu (třída Berušek):

6:30 – 9:15 scházení dětí, ranní hry dle volby dětí, pohybové aktivity, ranní cvičení,
řízené i spontánní činnosti s dětmi (skupinové, frontální, individuální),
aktivity zaměřené na výchovu a vzdělávání dětí, navození tématu,
logopedické chvílky, individuální svačina

9:15 – 11:30 didakticky zacílené činnosti
(záměrné i spontánní učení) ve skupinkách, individuálně,
příprava na pobyt venku, pobyt venku, při kterém probíhají řízené činnosti
a aktivity, volný pohyb, hra
(v případě nepříznivého počasí pokračují řízené činnosti a aktivity zaměřené
na výchovu a vzdělávání ve třídě)

11:30 – 14:00 oběd, odpočinek dětí, klidové činnosti (respektování indiv. potřeb dítěte)

14:00 – 16:00 odpolední svačina, spontánní hry, individuální činnosti s dětmi, volné
spontánní aktivity dětí, logopedické chvílky, pobyt na zahradě

Uvedená doba je orientační, pružně reaguje na aktuální situaci a potřebu dětí.

Uvolnili jsme režim dne, abychom tak dětem poskytli dostatek času ke spontánní hře.
Upravili jsme jim podle možnosti prostředí, děti mají vytvořeny různé hrací koutky. Hračky
a pomůcky jsou z části volně uloženy, děti mají možnost podle vlastní volby si vybírat
prostředí i hru. Vedeme je k tomu, aby si všechny hračky po sobě uklízely. Děti mají
k dispozici výtvarný a pracovní materiál.

Dětem jsou založena portfolia, do kterých vkládáme fotky, výtvarné práce, pracovní listy...
Zvláště klademe důraz na přirozený rozvoj řeči dětí. Gymnastika mluvidel, výslovnost hlásek,
básničky, písničky a grafomotorická cvičení slouží k procvičování řeči.

Na tělovýchovnou činnost využíváme dobře vybavenou školní tělocvičnu a velké školní
hřiště.

Při vytváření podmínek pro pohodu a zdraví se snažíme uspokojovat každodenní potřeby dětí.
Pečujeme o zdravou výživu, zajímáme se o stravovací návyky v rodinách dětí a respektujeme
zdravotní hlediska, máme zaveden samoobslužný pitný režim.

Při jednání s rodiči se snažíme o maximální informovanost o dění v MŠ, zapojujeme se
do kulturního dění v obci.

Usilujeme o součinnost se ZŠ, abychom dětem umožnili plynulý přechod z MŠ do ZŠ.
Společně s dětmi ze ZŠ se zúčastňujeme různých kulturních akcí, ať už jsou to koncerty,

divadla nebo různé výstavy v areálu ZŠ. Vzájemně se zveme do školy, předáváme si informace o dětech.

Úspěšnost naší práce závisí ve velké míře i na osobnosti učitelky. Každá učitelka musí respektovat osobnost dítěte a brát ho jako sobě rovného. Ve třídě se musí dostatečně orientovat.

Zástupkyně ředitelky pro MŠ poskytuje svým podřízeným možnost podílet se na rozhodování, přenáší na ně některé pravomoce, a tím u nich vytváří sebevědomí a odpovědnost. Snaží se v co největší míře zajišťovat další vzdělávání.

Při souběžném působení učitelek ve třídě jsou činnosti pedagogů zacílené na individuální a skupinovou práci s dětmi. Pedagogové spolu úzce spolupracují, informují se o didakticky zacílené činnosti tématu (záměrné i spontánní učení) ve skupinkách i individuálně. Pomáhají řešit vzniklé nenadálé situace, ať už výchovné nebo vzdělávací.

Součástí života v naší mateřské škole jsou také tyto tradice:

Uspávání zahrady – společně s rodiči uklidíme zahradu a děti svěří zahradu nějakému ochraniteli, který zahradu střeží přes zimu.

Návštěva Mikuláše s družinou – děti se připravují na blížící svátky a sdělují svá přání.

Vánoční těšení – společně s rodiči strávíme pěkné chvílky u stromečku.

Maškarní rej – děti se převléknou do masek a pobavíme se tanci a nesoutěživými hrami ve velké tělocvičně.

Probuzení zahrady – děti na zahradě přivítají jaro a zahradu pěkně učešou.

Klub maminek a dětí – umožňujeme po zápise do MŠ, aby se nové děti měly možnost za účasti maminek adaptovat na prostředí MŠ.

Den dětí – na velkém hřišti připravíme s rodiči různé sportovní hry.

Cesty do okolí – od května chodíme s dětmi na polodenní výlety, kde děti lépe poznávají okolí, lidi a přírodu. Součástí výletu může být i táborák.

Velký výlet – jedeme autobusem za zvířátky, na hrady a zámky, do muzea, do skanzenu...

Pasování školáků – předškoláci jsou pasováni na školáky, rozloučíme se s nimi a na památku obdrží dárečky.

5. CHARAKTERISTIKA VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU

Mateřská škola má vlastní vzdělávací program, který vychází z RVP PV a to tak, aby vyhovoval podmínkám mateřské školy. Celý ŠVP je rozvržen do čtyř integrovaných bloků, které korespondují s ročními obdobími a zvláštnostmi a aktualitami s nimi spojenými. Integrované bloky jsou vzájemně propojeny a umožňují přirozeně reagovat na individuální situace.

Cílem pedagogického působení v naší mateřské škole je rozvoj každého dítěte v rozsahu jeho individuálních možností, rozvoj jeho samostatnosti a soběstačnosti. Cílem vzdělávací činnosti školy je dovést dítě na konci jeho předškolního období k tomu, aby v rozsahu svých možností získalo věku přiměřenou fyzickou, psychickou i sociální samostatnost. Získat základy kompetencí potřebných pro jeho další rozvoj a připravit je pro vstup do dalšího života.

Hlavní cíle:

- Zajistit dětem prostředí s dostatkem podnětů k jeho aktivnímu rozvoji a učení.
- Motivací usnadňovat dítěti jeho další životní a vzdělávací cestu.
- Maximálně podporovat individuální rozvoj.
- Vést děti k osvojení základních klíčových kompetencí.

Naše mateřská škola chce vytvářet podnětné prostředí, ve kterém by byl pobyt dětí naplněn radostí, pohodou a spokojeností. Prostor, ve kterém by děti mohly s pocitem bezpečí zkoumat a poznávat okolní svět, navazovat vztahy k vrstevníkům i dospělým, získávat povědomí a sounáležitost k přírodě a ke zdravému životu.

Veškeré snažení všech zaměstnanců školy směřuje k tomu, aby zde dítě bylo šťastné a spokojené a aby v péči o ně byla společně s rodiči vytvořena cesta spolupráce, vzájemné důvěry a otevřenosti.

Dlouhodobé cíle:

Naším záměrem a dlouhodobým cílem je nabídnout dětem aktivity, které budou **rozvíjet technické myšlení** a dovednosti dětí předškolního věku. Aktivně rozvíjet dětskou fantazii, estetické vnímání, jemnou motoriku a tradice. Nacházet inspirace, jak rozvíjet technické myšlení, vědecké bádání, předmatematické představy, praktické volné tvoření a mnoho dalšího.

Cílem polytechnické výchovy v nejširším slova smyslu je nacházet rovnováhu v technickém světě a porozumět tomuto světu.

Metody a formy předškolního vzdělávání

Pro naplnění předpokladů a možností optimálního rozvoje osobnosti každého dítěte uplatňujeme v předškolním vzdělávání tyto metody a formy práce:

- prožitkové a kooperativní učení hrou a činnosti dětí, založených na přímých zážitcích dětí
- situační učení
- spontánní sociální učení
- didakticky zacílené činnosti
- komunitní kruh

Hlavní formou činností je **hra**. Je projevem aktivity dítěte, ovlivňována prostředím, v němž dítě žije. Hra je prostředkem a zároveň metodou vzdělávací práce.

Ve své práci uplatňujeme hry:

- individuální (nejmenší děti)
- párové
- skupinové
- tvořivé, námětové, dramatizující, konstruktivní
- s pravidly = pohybové, didaktické

K dosažení výchovně – vzdělávacích cílů využíváme tyto metody:

- slovní (návod, vysvětlení, popis, vyprávění, rozhovory, besedy, předčítání)
- názorné – umožňující citový prožitek (pozorování, pokusy a experimenty)
- předvádění
- vycházky
- problémové situace

Při všech metodách a formách budeme dbát na dodržování:

- individuálních zvláštností dětí
- přiměřenosti v oblasti tělesného a rozumového rozvoje dětí
- názornosti (poznávání všemi smysly)
- vycházet od jednoduchého ke složitějšímu
- vzájemné provázanosti a vyváženosti aktivit (spontánních i řízených)

Vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

Pojetí vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními

Naše mateřská škola zajišťuje vzdělávání i dětem se speciálními vzdělávacími potřebami, kterým poskytuje podpůrná opatření. Při plánování a realizaci vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními je třeba mít na zřeteli fakt, že se děti ve svých individuálních vzdělávacích potřebách a možnostech liší. Podpůrná opatření prvního stupně stanovuje mateřská škola. Pro děti s přiznanými podpůrnými opatřeními prvního stupně je ŠVP podkladem pro zpracování PLPP. Učitelka v PLPP nastavuje pravidla častějšího vyhodnocování pokroku, poskytuje jí zpětnou vazbu a přihlíží k věku dítěte a k možným omezením, která obvykle vyplývají z tempa vývoje dítěte. Učitelka organizuje vzdělávací nabídku tak, aby zohlednila postavení dítěte ve skupině, ve vztahu k jeho specifickým potřebám. Střídá činnosti (formy i druhy) nebo naopak fixuje postupy k vytváření pevné struktury potřebné k vytváření vědomostí a dovedností. Pokud se ukážou přijatá opatření jako nedostatečná, škola požádá zákonného zástupce, aby navštívil ŠPZ, která může následně doporučit podpůrná opatření vyššího stupně. Podpůrná opatření II. – V. stupně

Od druhého stupně podpory jsou podpůrná opatření stanovována ŠPZ po projednání se školou a zákonným zástupcem dítěte. Jsou podkladem pro tvorbu IVP a zpracovává je škola samostatně. Ředitelka školy určí ve škole pedagogického pracovníka, který bude odpovídat za spolupráci se ŠPZ v souvislosti s doporučením na podpůrná opatření pro dítě se speciálními vzdělávacími potřebami. Škola vyhodnocuje IVP a se závěry seznamuje zákonný zástupce. Přidělený asistent pedagoga pracuje s dítětem s přiznanými podpůrnými opatřeními. V době nepřítomnosti dítěte se věnuje ostatním dětem a je možné jej využít i v dalších třídách.

Při vzdělávání dětí se specifickými vzdělávacími potřebami spolupracuje učitel s dalšími odborníky, využívá služby školských poradenských zařízení.

Vzdělávání dětí nadaných

Mateřská škola vytváří ve svém školním vzdělávacím programu a při jeho realizaci podmínky k co největšímu využití potenciálu každého dítěte s ohledem na jeho individuální možnosti. To platí v plné míře i pro vzdělávání dětí nadaných.

Dítě, které vykazuje známky nadání, musí být dále podporováno.

Vzdělávání dětí probíhá takovým způsobem, aby byl stimulován rozvoj jejich potenciálu včetně různých druhů nadání a aby se tato nadání mohla ve škole projevit a pokud možno i uplatnit a dále rozvíjet.

Rozvoj mimořádně nadaných žáků je zajištěn vytvářením podnětného prostředí k rozvoji jejich tvořivosti, zadáním samostatných a náročnějších úkolů, individuální práci s dítětem, umožnění vedení ostatních dětí a zapojení do soutěží.

Vzdělávání dětí od dvou do tří let

Dítě ve věku od dvou do tří let má některé potřeby jiné nebo intenzivnější než děti starší. Potřebuje stálý pravidelný denní režim, dostatek emoční podpory, zajištění pocitu bezpečí, přiměřeně podnětné prostředí a činnosti, více individuální péče, srozumitelná pravidla.

Dvouleté dítě se nejvíce učí nápodobou, situačním učením, vlastním prožitkem a především hrou. Často vyžaduje opakování činností, potřebuje pravidelné rituály, zpravidla udrží pozornost jen velmi krátkou dobu. Podmínkou úspěšné pedagogické práce je citlivé přizpůsobování organizace se střídáním nabídky činností, trénováním návyků a praktických dovedností, ponecháním co největšího prostoru pro volné hry a pohybové aktivity.

Ve třídě spolu s pedagogy pracuje také školní asistentka. V průběhu dopoledne je nápomocna pedagogům a zajišťuje individuální potřeby dětí.

Podmínky

- Naše mateřská škola je vybavena dostatečným množstvím podnětných a bezpečných hraček a pomůcek vhodných pro dvouleté děti.
- Ve třídě je použito více zavřených, dostatečně zabezpečených skříněk k ukládání hraček a pomůcek. Jsou zneprístupněny bezpečnost ohrožující předměty.
- Ve třídě jsou nastavena dětem srozumitelná pravidla pro používání a ukládání hraček a pomůcek.
- Prostředí je upraveno tak, aby poskytovalo dostatečný prostor pro volný pohyb a hru dětí, umožňovalo variabilitu v uspořádání prostoru a zabezpečovalo možnost naplnění potřeby průběžného odpočinku.
- Mateřská škola je vybavena dostatečným zázemím pro zajištění hygieny dítěte, úložnými prostory na náhradní oblečení a hygienické potřeby.
- Je zajištěn vyhovující režim dne, který respektuje potřeby dětí (zejména pravidelnost, dostatek času na realizaci činností, úprava času stravování, dostatečný odpočinek).
- Mateřská škola vytváří podmínky pro adaptaci dítěte v souladu s jeho individuálními potřebami.
- Dítěti je umožněno používání specifických pomůcek pro zajištění pocitu bezpečí a jistoty.
- Vzdělávací činnosti jsou realizovány v menších skupinách či individuálně, podle potřeb a volby dětí.
- Učitel uplatňuje k dítěti laskavě důsledný přístup, dítě pozitivně přijímá.
- V mateřské škole jsou aktivně podněcovány pozitivní vztahy, které vedou k oboustranné důvěře a spolupráci s rodinou.

Rámcové cíle a záměry vzdělávání, obsažené v ŠVP, jsou vhodné i pro vzdělávání dětí od dvou do tří let. Uvědomujeme si specifika související s dosahovanou úrovní ve všech oblastech vývoje dítěte.

Povinné předškolní vzdělávání

- Pokud z důvodu krizového opatření vyhlášeného podle krizového zákona, nebo z důvodu nařízení mimořádného opatření podle zvláštního zákona, anebo z důvodu nařízení karantény podle zákona o ochraně veřejného zdraví není možná osobní přítomnost **většiny** dětí, pro které je předškolní vzdělávání povinné, z mateřské školy

nebo z odloučeného pracoviště nebo z nejméně jedné třídy, ve které se vzdělávají pouze tyto děti, poskytuje škola dotčeným dětem vzdělávání **distančním způsobem**.

- Vzdělávání distančním způsobem škola uskutečňuje podle příslušného RVP a ŠVP v míře odpovídající okolnostem.
- Děti jsou povinny se vzdělávat distančním způsobem. Způsob poskytování vzdělávání a hodnocení výsledků vzdělávání distančním způsobem přizpůsobí škola podmínkám dítěte.
- U dětí, pro které je distanční vzdělávání povinné, je distanční výuka založena na komunikaci učitele a rodičů prostřednictvím třídních emailů.
- Děti dostávají pracovní listy, pracují podle učebnice Půjdu do školy.
- Jsou jim zasílány odkazy na webové stránky, které se zaměřují na vzdělávání předškolních dětí.
- Rodiče, kteří nemají možnost si materiály vytisknout, si je vyzvedávají ve vestibulu základní školy.
- Vzdělávání je doplněno o občasný přímý kontakt učitele s dítětem on-line výuka 30 minut/1x týdně za předpokladu technického vybavení v rodině.

Organizace stravování dětí

- Nebude-li provoz ŠJ přerušen, školní jídelna umožní odběr obědů v rámci školního stravování (za dotovanou cenu) i dětem, které se povinně vzdělávají distančním způsobem.

Vzdělávání dětí v případě realizace individuálního vzdělávání

Oblasti, z nichž má být dítě vzděláváno vycházejí z RVP PV, případně z jeho přílohy, mateřská škola k tomu využije svůj školní vzdělávací program.

Ředitelka stanoví dle § 34b odst. 3 školského zákona ve školním řádu mateřské školy termíny, kdy se musí rodič dostavit s dítětem do mateřské školy k ověření úrovně dosahování očekávaných výstupů z jednotlivých vzdělávacích oblastí. Zároveň stanoví i náhradní termín pro ověření.

Mateřská škola ověří úroveň očekávaných výstupů a případně doporučí zákonnému zástupci postup při vzdělávání a také může doporučit návštěvu školského poradenského zařízení za účelem posouzení školní zralosti či připravenosti.

Pokud se rodič s dítětem nedostaví v řádném ani náhradním termínu, ukončí ředitelka základní školy v souladu s § 34b odst. 4 školského zákona individuální vzdělávání dítěte rozhodnutím ve správním řízení dle § 165 odst. 2 písm. k) školského zákona.

Jazyková příprava dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka

Děti-cizinci a děti, které pocházejí z jiného jazykového a kulturního prostředí, potřebují podporu učitele mateřské školy při osvojování českého jazyka. Pokud rodiče sami neovládají český jazyk na úrovni rodilého mluvčího, nemohou své děti v poznávání českého jazyka přímo podpořit a děti se ocitají ve znevýhodněné pozici. Je třeba věnovat zvýšenou pozornost tomu, aby dětem s nedostatečnou znalostí českého jazyka začala být poskytována jazyková podpora již od samotného nástupu do mateřské školy. Při práci s celou třídou je třeba mít na vědomí, že se v ní nacházejí i děti, které se český jazyk učí jako druhý jazyk, uzpůsobit tomu

didaktické postupy a děti cíleně podporovat v osvojování českého jazyka. Mateřské školy poskytují dětem s nedostatečnou znalostí českého jazyka jazykovou přípravu pro zajištění plynulého přechodu do základního vzdělávání. Zvláštní právní úprava platí pro mateřské školy, kde jsou alespoň 4 cizinci v povinném předškolním vzdělávání v rámci jednoho místa poskytovaného vzdělávání (v případě lesní mateřské školy v jednotlivém území, kde zejména probíhá pedagogických program a kde má škola zázemí). V takovém případě zřídí ředitel mateřské školy skupinu nebo skupiny pro bezplatnou jazykovou přípravu pro zajištění plynulého přechodu do základního vzdělávání v souladu s vyhláškou č. 14/2005 Sb., o předškolním vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů. Vzdělávání ve skupině pro jazykovou přípravu je rozděleno do dvou nebo více bloků v průběhu týdne. Ředitel mateřské školy může na základě posouzení potřebnosti jazykové podpory dítěte zařadit do skupiny pro jazykovou přípravu rovněž jiné děti, než jsou cizinci v povinném předškolním vzdělávání, pokud to není na újmu kvality jazykové přípravy. Při přechodu na základní školu by děti s nedostatečnou znalostí českého jazyka měly mít takové jazykové a sociokulturní kompetence v českém jazyce, které jim umožní se zapojit do výuky a dosáhnout školního úspěchu. Podpůrným materiálem při vzdělávání dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka je Kurikulum češtiny jako druhého jazyka pro povinné předškolní vzdělávání, který lze využívat při individualizované práci s dětmi s nedostatečnou znalostí českého jazyka již od nástupu do mateřské školy.

6. VZDĚLÁVACÍ OBSAH

Vzdělávací obsah jsme vložili do 4 integrovaných bloků, které stanoví kompetence dítěte předškolního věku a mají význam pro veškerou činnost v MŠ. V rámci integrovaných bloků budeme využívat různých příležitostí a připravovat dětem takovou vzdělávací nabídku, která se k příslušným kompetencím vztahuje. Ty pak obsahují jednotlivá témata, která se mohou během roku obměňovat a doplňovat dle aktuální situace.

Pro přehlednost jsou jednotlivé vzdělávací oblasti barevně odlišeny:

- Dítě a jeho tělo
- Dítě a jeho psychika
- Dítě a ten druhý
- Dítě a společnost
- Dítě a svět

Název integrovaného bloku:

PODZIMEM TO ZAČÍNÁ

Charakteristika, záměr integrovaného bloku:

Integrovaný blok je navržen tak, aby usnadnil dětem příchod do MŠ. Je to období, kdy se budeme vzájemně poznávat, učit se svá jména, jména zaměstnanců, hledat a určovat pravidla soužití v MŠ, učit se podle nich chovat, poznávat nové prostředí a učit se v něm žít. Uvědomujeme si rozdíly mezi prostředím MŠ a rodinou. Poznáváme charakteristické znaky podzimu, rozeznáváme stromy, plody, ovoce a zeleninu. Tvoříme a pracujeme s přírodninami.

Témata:

- Nacházím nové kamarády (kamarádské vztahy, seznamování s prostředím, zaměstnanci, pravidly společného soužití, místem, kde žije)
- Příroda zlátne a dozrává
- V babiččině zahrádce (zpracování ovoce a zeleniny)
- Co je zdravé
- Ukládáme přírodu k zimnímu spánku

Klíčové kompetence:

- ◆ Klade otázky a hledá odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje, chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí, poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo.
- ◆ Učí se nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si pamatuje, při zadané práci dokončí, co započalo, dovede postupovat podle instrukcí, pokynů, je schopno dobrat se výsledků.
- ◆ Učí se s chutí, pokud se mu dostává uznání a ocenění.
- ◆ Všímá si dění i problémů v bezprostředním okolí, přirozenou motivací k řešení dalších problémů a situací je pro něj pozitivní na aktivní zájem.
- ◆ Řeší problémy, na které stačí, známé a opakující se situace se snaží řešit samostatně (na základě nápodoby či opakování), náročnější s oporou a s pomocí dospělého.
- ◆ Chápe, že vyhýbat se problémům nevede k cíli, ale že jejich včasné a uvážlivé řešení je naopak výhodou, uvědomuje si, že svou aktivitou a iniciativou může situaci ovlivnit.
- ◆ Nebojí se chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale také za snahu.
- ◆ Dokáže se vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.).
- ◆ Domlouvá se gesty i slovy, rozlišuje některé symboly, rozumí jejich významu i funkci.
- ◆ V běžných situacích komunikuje bez zábran a ostychu s dětmi i s dospělými, chápe, že být komunikativní, vstřícné, iniciativní a aktivní je výhodou.
- ◆ Průběžně rozšiřuje slovní zásobu a kromě ní ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím.
- ◆ Dovede využít informativní a komunikační prostředky, se kterými se běžně setkává (knihy, encyklopedie, počítač, audiovizuální techniku, telefon...).
- ◆ Dětským způsobem projevuje citlivost, ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, rozpozná nevhodné chování, vnímá nespravedlnost, ubližování, agresivitu a lhostejnost.

- ◆ Ve skupině se dokáže prosadit, ale i podřídit, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje; v běžných situacích uplatňuje základní společenské návyky a pravidla společenského styku; je schopno respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy.
- ◆ Napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí.
- ◆ Spolupodílí se na společných rozhodnutích; přijímá vyjasněné a zdůvodněné povinnosti; dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla a přizpůsobí se jim.
- ◆ Chápe, že nespravedlnost, ubližování, ponižování, lhostejnost, agresivita a násilí se nevyplácí a že vzniklé konflikty je lepší řešit dohodou, dokáže se bránit projevům násilí jiného dítěte, ponižování a ubližování.
- ◆ Chápe, že se může o tom, co udělá, rozhodovat svobodně, ale že za svá rozhodnutí také zodpovídá.
- ◆ Spoluvytváří pravidla společného soužití mezi vrstevníky, rozumí jejich smyslu a chápe potřebu je zachovávat.
- ◆ Uvědomuje si svá práva i práva druhých, učí se je hájit a respektovat; chápe, že všichni lidé mají stejnou hodnotu.
- ◆ Ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a že je může ovlivnit.

Dílčí vzdělávací cíle:

- ★ rozvoj psychické i fyzické zdatnosti
- ★ osvojení si věku přiměřených praktických dovedností
- ★ rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu
- ★ rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétního názorného myšlení k myšlení slovně – logickému (pojmovému), rozvoj paměti a pozornosti, přechod od bezděčných forem těchto funkcí k úmyslným, rozvoj kultivace představivosti a fantazie
- ★ rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření)
- ★ posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod...)
- ★ poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získávání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti)

- ★ získávání relativní citové samostatnosti
- ★ rozvoj schopnosti sebeovládání
- ★ rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat
- ★ rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňující pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit
- ★ získání schopností záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci
- ★ seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému
- ★ osvojení si elementárních poznatků, schopností dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem
- ★ posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, v MŠ, v dětské herní skupině)
- ★ rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních
- ★ rozvoj kooperativních dovedností
- ★ ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými
- ★ poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného sociokulturního prostředí, porozumění základním projevům neverbální komunikace obvyklým v tomto prostředí
- ★ rozvoj schopností žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané
- ★ rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte, chovat se autonomně, prosociálně a aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny
- ★ vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách
- ★ seznamování s místem a s prostředím, ve kterém dítě žije, vytváření pozitivního vztahu k němu
- ★ vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách
- ★ pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit
- ★ rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách

- ★ rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám
- ★ osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí a k ochraně dítěte před jeho nebezpečnými vlivy

Činnosti, které jsou dětem v rámci tématu nabízeny:

vytvoření alba třídy, společná fotografie třídy, kresba postavy, koláž – můj dům, NH na rodinu, na návštěvu, na školku, otisky dlaní, grafomotorika, básně, písně, HPH, PH, rozhovory, vytvoření pravidel a řešení konfliktů podle dohodnutých pravidel, procvičování hyg. a sebeobsluhy, komunitní kruh, základy společenského chování, exkurze po MŠ, vycházky do okolí, hry a činnosti vyžadující spolupráci, dětské slavnosti, jazykové chvílky, práce s IAT, encyklopedie, práce s knihou, návštěva knihovny, smysl. hry, výt. a prac. hry, sběr přírodnin a práce s nimi, vinobraní, na restauraci, experimenty s tvary, barvou, všimati si změn počasí, hledání odpovědí – co by se stalo?, hádanky, rytmické hry, četba na pokračování, pracovní listy, říkadla, básně, písně, tématické vycházky zaměřené na sklizeň v zahradách a polích, výstavky, výrobky z ovoce a zeleniny, NH na zahradníka, na kuchaře, na obchod, na vaření, návštěva kuchyně, dramatizace příběhu Otesánek, Velká řepa, hádanky, rytmické hry, četba na pokračování, pracovní listy, pokusy (vážení, měření, trvanlivost potravin), práce s literárními texty a obrazovým materiálem, práce s emocemi, cvičení na hřišti, pohyb v parku, zdolávání průlezků, procvičování hyg. a sebeobsluhy, diskuze, vycházky do okolí, navázání spolupráce s domem seniorů, modelové situace, práce s PC a přiměřenost, ekohry, dramatické hry a cvičení, práce s literárními texty, divadelní představení, poslech a reakce na hudbu, přecházení vozovky a návštěva hřbitova, příprava na dušičky, úklid zahrady, uspávání zahrady, práce s přírodninami, pouštění draků (experimenty proměn vzduchu a teploty), výzdoba školy, pozorování, dny, roční období, řazení děje

Název integrovaného bloku:

ZIMA JE TU

Charakteristika, záměr integrovaného bloku:

Pomocí toho integrovaného bloku se seznamujeme s tradicemi a zvyky spojené se zimním obdobím. Je to období plné citových prožitků, které je pro děti spojené především čekáním na Mikuláše a Vánoce, s nimiž souvisejí činnosti přinášející dětem citový prožitek, radost a uspokojení. V tomto období si tak připomeneme i rodinnou soudržnost a péči o sebe a ostatní v zimním chladném období. Pozorujeme charakteristické vlastnosti zimy, zimního počasí a zimních radovánek. Umožňujeme tak dětem získat poznatky o lidském těle vedoucí ke zdravému životnímu stylu.

Témata:

- Přípravy na Vánoce
- Zima, zima, zimička...
- Zvířátka v zimě

- Když onemocním
- Masopustní veselí – fašaňk

Klíčové kompetence:

- ◆ Soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá si při tom jednoduchých znaků, pojmů a symbolů.
- ◆ Uplatňuje získanou zkušenost v praktických situacích a v dalším učení.
- ◆ Klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje, chce porozumět jevům a dějům, které kolem sebe vidí, poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo.
- ◆ Odhaduje své síly, učí se hodnotit svoje osobní pokroky i oceňovat výkony druhých.
- ◆ Učí se s chutí, pokud se mu dostává uznání a ocenění.
- ◆ Problémy řeší na základě bezprostřední zkušenosti, postupuje cestou pokusu a omylu, zkouší, experimentuje; spontánně vymýšlí nová řešení problémů a situací; hledá různé možnosti a varianty (má vlastní, originální nápady, využívá při tom dosavadních zkušeností, fantazii a představivost).
- ◆ Ovládá řeč, hovoří vhodně ve formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje, vede smysluplný dialog.
- ◆ Dokáže se vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.).
- ◆ Průběžně rozšiřuje slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím.
- ◆ Svoje činnosti a hry se učí plánovat, organizovat, řídit a vyhodnocovat.
- ◆ Dokáže rozpoznat a využívat vlastní silné stránky, poznávat svoje slabé stránky.
- ◆ Odhaduje rizika svých nápadů, jde za svým záměrem, ale také dokáže měnit cesty a přizpůsobovat se daným okolnostem.
- ◆ Ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a že je může ovlivnit.
- ◆ Dbá na osobní zdraví a bezpečí své i druhých, chová se zodpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí (přírodní i společenské).

Dílčí vzdělávací cíle:

- ★ uvědomění si vlastního těla
- ★ rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé motoriky (koordinace a rozsahu pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka...), ovládnutí pohybového aparátu a tělesných funkcí
- ★ rozvoj a užívání všech smyslů
- ★ rozvoj fyzické a psychické zdatnosti
- ★ osvojení si věku přiměřených praktických dovedností
- ★ osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech a jejich kvalitě
- ★ osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí
- ★ vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základu zdravého životního stylu
- ★ rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, mluvního projevu, vyjadřování)
- ★ rozvoj komunikačních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu
- ★ rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétního myšlení k myšlení slovně – logickému (pojmovému), rozvoj paměti a pozornosti, přechod od bezděčných forem těchto funkcí k úmyslným, rozvoj kultivace představivosti a fantazie
- ★ rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření)
- ★ posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.)
- ★ rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňující pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit
- ★ rozvoj kultivace mravního a estetického vnímání, cítění a prožívání
- ★ posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, v MŠ, v dětské herní skupině...)
- ★ posilování prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti...)
- ★ rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte, rozvoj schopnosti projevovat se autenticky (přirozeně), chovat se autonomně (nezávisle), prosociálně a aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny

- ✳ vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách
- ✳ rozvoj společenského a estetického vkusu
- ✳ vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách
- ✳ pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit
- ✳ rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách

Činnosti, které jsou dětem v rámci tématu nabízeny:

dramatická cvičení, uvolňovací cvičení, písně a básně, poslech koled, příprava výzdoby, výstavy, ozdoby, pečení, stolování, divadlo, lit. texty, návštěva Mikuláše, vánoční nadílka, spolupráce s domovem pro seniory a muzejním spolkem, vánoční zvyky, grafomotorika, PH, HPH, NH, smyslové hry, hry se sněhem, obrazový materiál, využití tělocvičny, cvičení s náčiním a na nářadí, spontánní pohybové aktivity, pracovní listy, čtení obrázků v psaném textu, časopisy, knihy, encyklopedie, PC, výtvarné a pracovní činnosti, jazykové chvilky, experimenty a hry se sněhem a ledem, zdokonalování sebeobsluhy, vyprávění zážitků, komunitní kruh, vycházky, vyřizování vzkazů, hádanky, dech. cvičení, hry na tělo, rytmizace, pozorování stop, výroba krmítka, péče o ptáčky, mikroskop (peří, zrní), relaxační cvičení, hádanky, lidské smysly, model kostry a lidského těla, lékárníčka, pokusy - bacily, výroba masek, maškarní rej

Název integrovaného bloku:

UŽ JE TADY JARO

Charakteristika, záměr vzdělávacího bloku:

Záměrem tohoto bloku je společně s dětmi poznávat hlavní znaky a proměny jarní přírody, podporovat snahu o stále dokonalejší chápání okolního světa a porozumění věcem a jevům kolem sebe, jako je například zrod nového života. Nahlédnout tedy do pěstitelství, chovatelství, seznamovat se s péčí o zvířata a uvědomovat si význam hospodářských, volně žijících nebo exotických zvířat. Pomocí těchto poznatků vést děti k péči o životní prostředí, vytvářet u dětí povědomí o této problematice a rozvíjet schopnost chápání důležitosti lidské práce, učení.

Seznamovat děti s tradicemi a zvyky v období jara, které však může být obdobím nástrah a tak je v neposlední řadě třeba poukazovat na různá úskalí života a možná nebezpečí, která na nás mohou společně s jarem číhat.

Témata:

- Ten dělá to, ten zase tohle
- Brzy budu školákem
- Příroda se probouzí (mláďátka, rostliny, ochrana přírody...)
- Svátky jara
- Moje maminka a já

- Nebezpečné situace

Klíčové kompetence:

- ◆ Klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje, chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí, poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo.
- ◆ Učí se nejen spontánně, ale i povědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si pamatuje, při zadané práci dokončí, co započalo, dovede postupovat podle instrukcí, pokynů, je schopno se dobrat k výsledkům.
- ◆ Učí se s chutí, pokud se mu dostává uznání a ocenění.
- ◆ Užívá při řešení myšlenkových i praktických problémů logických, matematických i empirických postupů; pochopí jednoduché algoritmy řešení různých úloh a situací a využívá je v dalších situacích.
- ◆ Zpřesňuje si početní představy, užívá číselných a matematických pojmů, vnímá elementární matematické souvislosti.
- ◆ Rozlišuje řešení, která jsou funkční (vedoucí k cíli) a řešení, která funkční nejsou, dokáže mezi nimi volit.
- ◆ Chápe, že vyhýbat se řešení problému nevede k cíli, ale že je jejich včasné a uvážlivé řešení naopak výhodou, uvědomuje si, že svou aktivitou a iniciativou může situaci ovlivnit.
- ◆ Ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní.
- ◆ Průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci.
- ◆ Dovede využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává (knížky, encyklopedie, počítač, audiovizuální techniku...).
- ◆ Samostatně rozhoduje o svých činnostech; umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej.
- ◆ Uvědomuje si, že za sebe a své jednání odpovídá a nese důsledky.
- ◆ Při setkání s neznámými lidmi či v neznámých situacích se chová obezřetně, nevhodné chování i komunikaci, která je mu nepřijemná, umí odmítnout.
- ◆ Má smysl pro povinnost ke hře, práci i učení, k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně, váží si práce a úsilí druhých.

◆ Chápe, že zájem o to, co se kolem děje, činnost, pracovitost a podnikavost jsou přínosem a že naopak lhostejnost, nevšímavost, pohodlnost a nízká aktivita mají svoje nepříznivé důsledky.

◆ Dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje a druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí (přírodní i společenské).

Dílčí vzdělávací cíle:

- ★ rozvoj užívání všech smyslů
- ★ rozvoj fyzické i psychické zdatnosti
- ★ osvojení si věku přiměřených praktických zkušeností
- ★ osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí
- ★ osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení a psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické)
- ★ vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení
- ★ osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci (abeceda, čísla)
- ★ vytváření základů pro práci s informacemi
- ★ rozvoj a kultivace mravního a estetického cítění, vnímání a prožívání
- ★ rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních
- ★ rozvoj kooperativních dovedností
- ★ ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými
- ★ vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách
- ★ seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije
- ★ vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách

- ★ pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit
- ★ osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí a k ochraně dítěte před jeho nebezpečnými vlivy
- ★ rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách

Činnosti, které jsou dětem v rámci témat nabízeny:

výt. a prac. činnosti, básně, písně, říkadla, dramatizace, lit. texty, dokončení příběhů, komunitní kruh, stolní hry, pomoc mladším a slabším, hry na rytmické nástroje, dopravní hry, hry s mozaikami, popletené obrázky, puzzle, kubusy, labyrinty, cvičení s náradím, s náčiním, ZC, dechová cvičení, rozvoj samostatnosti, básně, písně, HPH – Řemesla, NH na povolání, návštěva kovárny, květinářství, ZS, lékárny, potravin, servisu aj, čtveřice obrázků, vyhledávání rozdílů, konstruktivní a grafické činnosti, PC, jazykové chvílky, exkurze do 1. třídy, pravidelné vykonávání povinností, pracovní listy, matemat. a čtenář. pregramostnost, pěstitelské a chovatelské činnosti, práce s lupou a mikroskopem, úklid okolí a zahrady, třídění odpadů, postihnout (vtip, radost, smutek) v textu, písních, hudbě, vycházky do polí, luk, sběr přírodnin, výroba herbáře, tvoření jarních motivů, zkoumání vlastnosti vajíčka, velikonoční tvoření, dárek pro maminku, kresba maminky, práce s keramickou hlinou, vycházky ke křižovatce, dopravní značky, situace, IAT Záchranný kruh, situační obrázky

Název integrovaného bloku:

LÉTO JE TU!

Charakteristika, záměr integrovaného bloku:

Záměrem tohoto integrovaného bloku je seznamování se a poznávání blízkého okolí, ale i vzdálenějšího, ve kterém děti žijí a navštěvují mateřskou školu. Dalším ze záměrů je vytváření povědomí o existenci jiných národů, zemí, užívání jiných jazyků jako způsob komunikace, o planetě Zemi, o vesmíru... Tyto znalosti pak aplikujeme v cestování, které je předzvěstí prázdnin. Loučíme se tedy s MŠ a připravujeme se na prázdniny.

Témata:

- Procestujeme celý svět
- Loučíme se se školkou

Klíčové kompetence:

- ◆ Má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitosti a proměnách; orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije.
- ◆ Učí se s chutí, pokud se mu dostává uznání a ocenění.

- ◆ Průběžně rozšiřuje slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím.
- ◆ Ví, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim učit, má vytvořeny elementární předpoklady k učení se cizímu jazyku.
- ◆ Je schopno chápat, že lidé jsou různí a umí být tolerantní k jejich odlišnostem a jedinečnostem.
- ◆ Zajímá se o druhé i o to, co se kolem děje; je otevřené aktuálnímu dění.
- ◆ Má základní dětskou představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami a normami, i co je s nimi v rozporu, snaží se podle toho chovat.
- ◆ Uvědomuje si svá práva i právo druhých, učí se je hájit a respektovat, chápe, že všichni lidé mají stejnou hodnotu.

Dílčí vzdělávací cíle:

- ★ rozvoj a užívání všech smyslů
- ★ rozvoj psychické a fyzické zdatnosti
- ★ rozvoj komunikativní dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu
- ★ posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.)
- ★ rozvoj poznatků a dovedností umožňující pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit
- ★ vytváření prosociálních postojů, rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti...
- ★ vytváření povědomí o existenci ostatních kultur a národností
- ★ vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře, rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat, projevat
- ★ vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, s živou a neživou přírodou, lidmi, společností, planetou Zemí
- ★ poznávání jiných kultur

Činnosti, které jsou dětem v rámci témat nabízeny:

využívání hřiště a tělocvičny, cvičení na nářadí, PH, jazykové chvilky, dramatizace, práce s lit. texty, maňáskové scénky, výt. a prac hry, HPH, encyklopedie, mapy, glóbus, časopisy, prac. listy, grafomotorika, vycházky, ekohry, experimenty, diskuze, dramatické hry, rytmizace, stolování, modelové situace a jejich řešení, sebeobsluha, vycházky do okolí, dopravní hry na hřišti, NH na dopr. policii, na nemocnici, na hasiče, hraní divadla, práce s PC

a přiměřenost, výlety, turistika, Den dětí, branná vycházka, průlezky, míče, švihadla, lékárníčka, hry na otázky a odpovědi, pozorování skutečných jevů, ohlédnutí za školním rokem (fotografie, obrázky, PL), loučení s předškoláky

Všechny integrované bloky jsou dále rozpracovány v třídním vzdělávacím plánu, kde je další výběr témat zcela svobodný dle aktuální situace a potřeby. Je možné je flexibilně rozšiřovat a upravovat.

Pravidla pro tvorbu třídních programů

Témata jsou plánována a realizována přímo ve třídě a jsou popsána v třídním kurikulu. Témata jsou dětem blízká, srozumitelná a přiměřená jejich věku. Váží se k aktuálním zážitkům dětí. Délka časového období realizace je odvozena od náročnosti tématu a vychází z podmínek jednotlivých tříd. Při plánování činností dětí bere učitelka v úvahu, že vzdělávání je vázáno jak k obecným potřebám daným věkem, tak k individuálním potřebám a možnostem jednotlivých dětí. Je vedeno písemně na formuláři (který je jednotný pro všechny třídy MŠ

7. EVALUAČNÍ SYSTÉM

Cílem evaluace (vyhodnocování) a hodnocení je smysluplná a účelná činnost. Získané poznatky se využívají ke zkvalitnění práce učitelů, zdokonalení školního programu, zlepšení výsledků vzdělávání a vyhodnocení stanovených záměrů v ŠVP.

PŘEDMĚT	METODY A TECHNIKY	ČASOVÝ PLÁN	ODPOVĚDNOST
Soulad ŠVP (TVP) s RVP	dotazníky pro učitele (1)	1x za 3 roky	všechny učitelky
	diskuze a analýza dokumentů	1x za 3 roky	všechny učitelky
	dotazníky pro rodiče (2)	1x za 3 roky	zástupkyně ředitelky MŠ
	evaluační zpráva	1x za 3 roky	zástupkyně ředitelky MŠ
Kvalita podmínek vzdělávání	dotazníky (6)	1x za 3 roky	všichni zaměstnanci
	kontrolní činnost (písemně)	průběžně	provozní zaměstnanci
Výsledky vzdělávání	vedení portfolií	průběžně	všechny učitelky
	rozhovory s dětmi a pozorování	průběžně	všechny učitelky
	rozhovory s rodiči	průběžně	všechny učitelky
	hodnocení vzdělávacích výsledků dítěte (iSophi) děti do 4 let formou záznamového archu	2x ročně a dle potřeby	všechny učitelky
Průběh vzdělávání			

a) na úrovni školy	kontrolní a hospitační činnost (písemně)	dle hospitací	zástupkyně ředitelky MŠ
b) na úrovni třídy	témata a kompetence (vzájemná konzultace v rámci třídy)	po ukončení tématu	všechny učitelky
	hodnocení TVP (dotazník) (4)	2x ročně	všechny učitelky
	sebehodnocení (5)	1x ročně	všechny učitelky

CÍL EVALUACE	METODY A TECHNIKY	ČASOVÝ PLÁN	ODPOVĚDNOST
Vybudovat zázemí pro pedagogy a pro individuální činnosti s dětmi.	spolupráce se zřizovatelem materiální zabezpečení	průběžně 1-3 roky	ředitelka
Využívat specializované služby (logopedie, SPC, PPP, školní psycholog a spec. pedagog).	schůzky s rodiči společné konzultace	průběžně	všechny učitelky
Hledat a uplatňovat nové formy práce. Dávat dětem možnost spolurozhodovat o aktivitách a činnostech.	Vzájemné předávání poznatků a zkušeností na pedagog. radách (pořádání projektových dnů) vzdělávání učitelek	průběžně průběžně	všechny učitelky všechny učitelky

